

Att välja både grönt och hållbart – en utmaning för byggbranschen

Att göra miljömässiga och hållbara materialval är inte helt enkelt. Flera faktorer spelar in, och de verktyg för miljöbedömning av material som finns idag ger inte liktydiga resultat. Under seminariet "Gröna produkter är inte alltid hållbara" möttes igår materialtillverkare och byggbolag för att diskutera denna utmaning.

Under Nordbygg bjöd Svensk Byggtjänst och Byggmaterialindustrierna tillsammans in till ett välbesökt seminarium "Gröna produkter är inte alltid hållbara".

Pia Öhrling, konsult inom miljöklassning, inledde seminariet med att redovisa skillnaderna i de miljöklassningssystem som används idag, där LEED- och BREEAM-certifieringarna ställer högst krav på byggnaderna.

För att undvika farliga ämnen vid byggnation finns det tre verktyg för miljöbedömning av material; Basta, Byggvarubedömningen och Sunda Hus. Problemet med dessa är att de använder sig av olika bedömningar och därmed kan ett och samma material kan få olika omdömen beroende på verktyg.

– Bedömningssystemen tar inte heller hänsyn till ett materials funktion, estetik, kostnad eller livslängd. Trä må vara miljömässigt överlägset, men att använda trä utanpå husgrunden exempelvis, är bara dumt. Alla vet ju att det krävs oorganiska material närmast marken för att slippa fuktskador, konstaterade Öhrling.

Funktionella krav inte tillräckligt uppmärksammade

Fredrik Winberg från Byggmaterialindustrierna instämde i Öhrlings påstående:

– Pias exempel visar att man inte alltid får hållbara lösningar bara för att man väljer gröna material. De funktionella kraven är inte tillräckligt uppmärksammade i bedömningsverktygen, underströk han.

Carola Mattsson från Weber Saint Gobain Byggprodukter höll med och underströk att miljöaspekten bara är en del av ett materials egenskaper.

– Vi som tillverkar materialen är också de som bäst kan bedöma deras egenskaper, påpekade hon.

Samarbete önskas

Johan Aspelin från Golvbranschen eftersökte ett närmare samarbete mellan de som utformar bedömningsverktygen och materialtillverkarna.

Åsa Julin, moderator, ställde därefter frågan till de inbjudna representanterna från bygg- och konsultbolagen om de var nöjda med bedömningsverktygen. Flertalet nja hördes och på frågan om de kan välja rätt material med enbart verktygen till hjälp var alla överens om att så inte var fallet.

– Det krävs ju en viss kompetens för att kunna göra rätt materialval – det är inte helt enkelt, konstaterade Jon Mellqvist från Tyréns.

2014-04-04

Jonny Kellner från Veidekke ansåg att alla tre verktygen visserligen var bra, men att de inte gav en helhetsbild.

Olof Sjöberg från Stockholmskem framhöll betydelsen av att göra rätt materialval:

– För vår hälsa är valet av byggmaterial livsviktigt, att produkterna inte gör oss sjuka.

Hur definieras hållbarhet?

”Är det skillnad på gröna och hållbara material?”, frågade Åsa Julin panelen.

Maria Qvillberg från Sweco ansåg att frågan var fel ställd och att vi behöver definiera vad begreppet hållbarhet egentligen står för. Olof Sjöberg underströk att också själva utförandet av byggnationen, det vill säga att materialet sätts på plats på rätt sätt, utan inverkan av exempelvis fukt, är avgörande för att det ska kunna vara hållbart.

Avslutningsvis undrade Åsa Julin vilken den främsta utmaningen för att få fram hållbara material var.

Carola Mattsson menade att bättre samarbete mellan aktörerna måste till. Jörgen Ågren från JM höll med och konstaterade att bättre samverkan också suddar ut misstänksamheten mellan aktörerna. Jon Mellqvist underströk att det inte bara är materialens kemiska innehåll som bör tas hänsyn till vid en miljöbedömning utan också koldioxidutsläppet under materialproduktionen.

Sammanfattningsvis konstaterades att det finns mer att göra och förbättra i bedömningssystemen och att hela livscykeln måste beaktas vid bedömningen.